

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/139/2019
Identifikačné číslo spisu:	1411899763
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Gandžala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1411899763.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD., v spore žalobcu O. zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Miletičova 5B, IČO: 36 731 544, za ktorú koná advokátka a konateľka JUDr. Alžbeta Calpaš Mordinová, proti žalovanému P E R E X, a.s., so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 39/A, IČO: 00 685 313, zastúpenému obchodnou spoločnosťou LEGAL PROFESSIONALS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Sartorisova 12, za ktorú koná advokát a konateľ JUDr. Marek Ogurčák, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11C/317/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 4 decembra 2018 sp. zn. 8 Co 699/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 6. mája 2015 č. k. 11C/317/2011-319 v spojení s opravným uznesením zo dňa 5. augusta 2015 č.k. 11C/317/2011-367 a opravným uznesením zo dňa 12. októbra 2015 č.k. 11C/317/2011-391 žalobu v časti, v ktorej sa žalobca domáhal uverejnenia (presne špecifikovaného) ospravedlnenia za uverejnenie nepravdivých tvrdení v denníku Pravda a na internetovej stránke www.pravda.sk, zamietol (I. výrok). Žalovanému uložil povinnosť na vlastné náklady odstrániť článok s názvom „Cyperská spleť firiem“ uverejnený dňa 15. apríla 2011 z archívu článkov na internetovej stránke www.pravda.sk, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok). Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy v rámci primeraného zadosťučinenia sumu 13.000,- Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (III. výrok), a vo zvyšku nárok žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy zamietol (IV. výrok). Vo výroku rozhodnutia konštatoval, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (V. výrok).

1. 2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na znenie článku 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na zákonné znenia ustanovení §11 a § 13 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Poukázal na to, že žalovaný ako vydavateľ denníka

Pravda uverejnil dňa 15. apríla 2011 na strane 2. a 3. denníka infografiku s názvom „Vzájomné prepojenie firiem“, v ktorej bolo vyobrazené pole s menom A., pod ním bolo uvedené meno O. a k týmto menám smerovali šípky z ostatných vyobrazených polí; táto súvisela s tematikou článkov na uvedenej dvojstrane, konkrétne s článkom „Cyperská spleť firiem“, ktorá sa venovala spleti obchodných vzťahov medzi firmami a osobami spojenými aj s kauzou E., týkajúcimi sa prenájmu budovy daňovému riaditeľstvu. Autor článku „Cyperská spleť firiem“ X. ako svedok uviedol, že v článku sa jednalo o spojenie a prepojenie kauzy k prenájmu na stranu S.. Autorka infografiky, svedkyňa S. uviedla, že mala zadanie od redaktorky Z., ktorá už v pavúku pripravila informácie, ktoré v infografike majú byť uverejnené. Uvedená svedkyňa len „technicky“ spracovala Infografiku. Svedkyňa Z. - redaktorka uviedla, že pri spracovaní témy vychádzali z dostupných zdrojov - informácií na internete, z výpisov z obchodného registra a listín v ňom evidovaných. Zámerom infografiky bolo priblížiť ľuďom, ako je to zamotané, bola tam cyperská spoločnosť, ktorú zastupovali X. a S., mala to byť lustrácia firiem s poukazom, ako sú prepojené. Zámerom nebolo poškodiť dotýčaných. Títo zastupovali firmu a na nich v rámci zisťovania narazili. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že napriek uvedenému však skutočnosť, že žalobca zastupoval obchodnú spoločnosť R. v korporátnych veciach, hoci v čase publikovania uvedeného článku svedkyňa Z. mala tieto informácie z listín k dispozícii, v infografike neboli takto podané a uvedené, a rovnako neboli uvedené ani v texte článku „Cyperská spleť firiem“.

1. 3. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie skúmal, či zverejnením infografiky došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu a či zásah bol objektívne spôsobilý, aby z neho vznikla žalobcovi ujma na osobnostných právach a dospel k záveru, že zverejnením infografiky k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo. Nestotožnil sa s obranou žalovaného, že vo veci nie je daná aktívna legitimácia žalobcu na uplatnenie tohto nároku, pretože ani v texte článku ani v samotnej infografike nie je uvedené meno žalobcu, jeho titul, ani uvedenie, že sa jedná o právneho zástupcu, a vo vyhľadávaci sú tisíce mien O. a len zo samotnej infografiky nie je možné osobu žalobcu stotožniť. Uvedené argumenty považoval súd prvej inštancie za vyvrátené výpoveďami (presne špecifikovaných) svedkov, ktorí vo výpovediach jednoznačne uviedli, že z infografiky osobu žalobcu identifikovali. Podpore uvedeného záveru svedčila aj tlačová oprava, ktorú žalovaný uverejnil v denníku Pravda v nadväznosti na žiadosť žalobcu, keď v texte opravy výslovne uviedol, že pri menách A. neuvedli, že ide o právnych zástupcov týchto firiem, a za nepresnosti sa ospravedlňujú. Sám žalovaný v oprave takto potvrdil, že sa jedná o osobu, ktorú možno stotožniť s O. - žalobcom. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že témou infografiky bolo podanie informácií o vzájomnom prepojení firiem, z ktorých niektoré súvisia s kauzou sledovaného netransparentného prenájmu budovy pre daňové riaditeľstvo a s podozreniami z klientelizmu pri nakladaní so štátnymi finančnými prostriedkami. Žalovaný už v názve infografiky použil výraz prepojenie, čo znamená - navzájom spojiť. Tento výraz tak spája osobu označenú tam menom O. - žalobca s možnou nekorektnou činnosťou fyzických osôb a firiem uvedených v infografike. Dodal, že infografiku treba posudzovať ako celok so zreteľom na sledovaný zámer žalovaného, s prihliadnutím na dostupnosť a hodnovernosť relevantných podkladov, z ktorých vychádzal, a nie len z neho izolovaný údaj od ostatného obsahu. Takto prezentované informácie však neboli skutkovo riadne podložené a neboli prezentované rozhodujúce fakty, aby si čitateľ vytvoril záver o dôvode účasti žalobcu v danom prepojení. Ku infografike neboli podané žiadne doplňujúce informácie. Uvedením tejto nepravdivej skreslenej informácie žalovaný tak podsúval čitateľovi záver o spojení osoby označenej O. (žalobca) s firmami určitým spôsobom zúčastnenými; na kauze prenájmu nebytových priestorov, a celkové vyznenie infografiky tak vyvoláva vo verejnosti pochybnosti o solídnosti osoby označenej menom O. a o jeho korektnom správaní. V konaní pritom nebolo preukázané, že žalobca je členom politickej strany S., že je spoločníkom alebo konateľom niektorej z obchodných spoločností uvedených v infografike, alebo že sa zúčastnil priamo alebo sprostredkované procesu uzatvárania zmlúv o nájme predmetných nebytových priestorov. Skutočnosť, že vystupoval len ako právny zástupca jednej zo spoločností pri vybavovaní korporátnych vecí, pre spoločnosť R. v predchádzajúcom období, teda ešte pred vznikom kauzy prenájmu, z infografiky vôbec nevyplýva. Informácia o žalobcovi - jeho prepojenie na spleť je teda nepravdivá, resp. bola podaná skreslene.

1. 4. Na základe uvedeného dospel súd prvej inštancie k názoru, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalovaného, do jeho občianskej cti a povesti. Poznamenal, že je povinnosťou žalovaného zabezpečiť všestrannosť informácií, objektívnosť a nestrannosť, čo v danom prípade nebolo splnené. Žalovanému prináleží legitímne právo informovať verejnosť o spoločensky dôležitých a sledovaných témach, avšak

pravdivo a bez porušovania práv iných osôb. Ďalej konštatoval, že výrok, ktorým súd poškodenej osobe priznáva primerané zadost'učinenie, musí zodpovedajúcim spôsobom reagovať na ujmu, ktorú dotknutá osoba utrpela na svojich osobnostných právach a súčasne musí byť natoľko určitý, aby ho bolo možné vykonať. Navrhovaný výrok rozsudku, podľa ktorého je žalovaný povinný sa ospravedlniť žalobcovi za v infografike uvedenú nepravdivú grafickú informáciu o prepojení O., advokáta, na rôzne spoločnosti spojené so spoločnosťou E., na spoločnosť J., spoločnosť R., spoločnosť R., spoločnosť Z., spoločnosť Z., ako aj na osobu F., ako subjekty kauzy prenájmu nebytových priestorov Daňovému úradu v Košiciach spoločnosťou E., ktorá mohla spôsobiť negatívne reakcie vo vzťahu k vnímaniu osoby O., advokáta, a najmä jeho morálne odsúdenie verejnosťou, tieto náležitosti nespĺňa. Text ospravedlnenia je v rozpore s textom grafickej časti informácie, keď osoba žalobcu - O., advokát, v grafickej informácii takto označená nebola, bola tam uvedená len osoba označená ako O. S. ďalej sa žalobca vyjadruje v texte len podmieňovacím spôsobom, pričom súd v tomto konaní nerieši, či mohlo dôjsť k negatívnej reakcii, ale len či došlo alebo nedošlo k neoprávnenému zásahu. Naviac žalobca v navrhovanom žalobnom petite - texte ospravedlnenia neuvádza, ktoré konkrétne informácie uverejnené o osobe O. advokáta, v spojitosti s predmetnou kauzou sú nepravdivými informáciami, nie je v ňom vymedzené, akých konkrétnych nepravdivých informácií sa má ospravedlnenie týkať, a v nadväznosti na to tak znenie navrhovaného ospravedlnenia vôbec nie je určité, čo vylučuje vykonanie rozsudku. Nikde v infografike sa neuvádzalo, že sa jednalo o osobu O., advokáta, lebo označená osoba v infografike je O.. Vzhľadom k tomu formulácia textu ospravedlnenia nespĺňa náležitosti podľa v tej dobe platného účinného ustanovenia § 79 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), pričom žalobca bol v konaní právne zastúpený advokátom, a súd neposkytuje v takom prípade účastníkom konania poučenie o procesných právach a povinnostiach, o náležitostiach a zneniach žalobného petitu. Z uvedeného dôvodu nemohol žalobe v časti ospravedlnenia vyhovieť a žalobu v tejto časti zamietol.

1. 5. Pokiaľ išlo o odstránenie článku „Cyperská spleť firiem“ z archívu článkov na internetovej stránke www.pravda.sk, súd prvej inštancie uviedol, že článok na internetovej stránke obsahoval textovú časť vypracovanú redaktorom X., ktorá bola kombinovaná infografikou, vypracovanou S., redaktorkou. Uvedený článok s infografikou tak tvorili jeden celok. V čase vyhlásenia rozsudku bolo preukázané, že na uvedenej internetovej stránke sa nachádza daný článok, ktorého súčasťou je aj infografika. Nakoľko uvedenou infografikou bolo zasiahnuté do práv žalobcu, pričom tento neoprávnený zásah trvá, v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na odstránenie uvedeného článku s infografikou.

1. 6. V súvislosti s uplatňovaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur súd prvej inštancie uviedol, že za určujúce považoval, že žalovaný uviedol nepravdivé údaje, ktoré vytvorili negatívny obraz o žalobcovi (spájanie s nekalou a nekorektnou spoločenskou činnosťou), ktorý vyvolal u neho ujmu na jeho právach, ktorú by každý na jeho mieste pociťoval ako závažnú. Zásah mal široký ohlas vzhľadom na podiel žalovaného na mediálnom trhu a tým aj na jeho významný vplyv na vytváranie mienky širokej verejnosti. Uvedené mal preukázané z reakcií verejnosti na internetovom portáli žalovaného k uvedenému článku v diskusii. Údaje v infografike boli uverejnené prostredníctvom médií, ktoré oslovuje množstvo ľudí, ktorí podané informácie prijímajú ako pravdivé a dôveryhodné. Konštatoval, že ak k neoprávnenému zásahu došlo prostredníctvom médií, treba vychádzať z toho, že zásah má širokú publicitu, a preto je v týchto prípadoch opodstatnené uplatňovanie nemateriálnej ujmy v peniazoch. Mal za to, že motív redaktora v danom prípade vybočil z medzí legitimacy, keď zverejnenie nepravdivých informácií v infografike nebolo dominantne motivované snahou o objektívne informovanie verejnosti, hoci v čase zverejnenia infografiky disponoval dostupnými informáciami. Uzavrel, že zásah vyvolal reakciu jednak v rodinnom prostredí žalobcu, došlo k zneisteniu vo vzťahu medzi svokrom žalobcu a žalobcom, v pracovnej oblasti žalobcu, kde došlo k narušeniu dôvery k osobe žalobcu ako právneho zástupcu s jeho mandantom - čo uviedol svedok K., aj vo vzťahu vzájomne medzi žalobcom a JQ. ako spoločníkom a advokátom, s ktorým vykonáva advokátsku činnosť. Nedošlo však k úplnému narušeniu a pretrhnutiu vzťahov žalobcu so svokrom a ani so spoločníkom O. v advokátskej kancelárii, keď títo naďalej vykonávajú advokátsku prax spoločne, ani vo vzťahu ku klientovi K.. Po zohľadnení týchto skutočností preto za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy považoval sumu 13.000,- Eur, teda v tomto rozsahu nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vyhovel a vo zvyšku tohto nároku žalobu zamietol.

1. 7. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil aplikáciou v tej dobe platného a účinného ustanovenia § 151 ods. 3 OSP.

2. 1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 4. decembra 2018 sp. zn. 8Co/699/2015 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol (prvý výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (druhý výrok).

2. 2. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na článok 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článku 26 a 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na zákonné znenie ustanovenia §11 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v danej veci súd prvej inštancie správne vychádzal z povahy infografiky (informačnej grafiky) a účelu, ktorému má slúžiť. Infografika predstavuje vizuálnu formu publikovania informácií, ich zjednodušené stvárnenie v grafickej podobe, za účelom sprístupnenia najpodstatnejších informácií stručne, rýchlo, prehľadne. Ide o formu, ktorá je pre recipienta pútavejšia a ľahšie pochopiteľná. Infografika je tak nositeľom určitej konkrétnej informácie. Mal za nepochybné, že v prejednávanej veci v článku „Cyperská spleť firiem“, ku ktorej bola pripojená sporná infografika s názvom „Vzájomné prepojenie firiem“, bola žalovaným spracovaná dôležitá téma verejného záujmu a vzhľadom na aktuálnosť témy so širokým spoločenským dosahom, bolo potrebné vychádzať zo zvýšenej ochrany žalovaného pri vyhľadávaní a rozširovaní informácií a myšlienok týkajúcich sa otázok verejného záujmu. Poslaním tlače je šíriť informácie a myšlienky o otázkach verejného záujmu s tým, že je zároveň nespochybniteľným právom verejnosti taketo informácie prijímať. Tlačí pri informovaní o veciach verejného záujmu prináleží privilegované postavenie, súčasťou ktorého je aj možnosť používať určitú mieru preháňania a provokácie, a z toho vyplývajúca vyššia miera ochrany. Zámerom článku „Cyperská spleť firiem“ bolo upriamiť pozornosť čitateľa na neznámu cyperskú spoločnosť majúcu majetkovú účasť v spoločnosti E., ktorá od štátu inkasovala značné finančné prostriedky za prenájom priestorov. Snahou pripojenej infografiky bolo poukázať na neprehľadnosť vzájomných vzťahov, resp. na nejasné prepojenie firiem v Slovenskej republike a na Cypre. Zvýšený záujem na informovaní bol daný závažnosťou témy, ktorá sa týkala netransparentného a pre štát nevýhodného prenájmu budovy súkromnou firmou E. pre daňové úrady, pri ktorom vznikli podozrenia z klientelizmu a nehospodárneho nakladania so štátnymi finančnými prostriedkami, s cieľom vyvolať zvýšený celospoločenský záujem na odkrytí pozadia neznámych zahraničných schrádkových spoločností finančne participujúcich na verejných zdrojoch.

2. 3. Odvolací súd však poukázal i na to, že bolo potrebné vziať na zreteľ, že žalobca nebol osobou verejného záujmu, u ktorej dochádza k zúženiu priestoru súkromnej sféry a s tým spojenou nižšou úrovňou ochrany osobnostných práv. Žalobca sa nepodieľal na výkone verejnej moci, nebol osobou verejne známou, osobne sa neangažoval v záležitostiach, ktoré sú predmetom verejného záujmu a ani inak vo verejnom živote nevystupoval. U žalobcu preto boli v súvislosti s informáciami o výkone jeho advokátskej činnosti (o zastupovaní cyperskej spoločnosti R.) hranice akceptovateľnosti užšie, ako u osôb verejne činných a s tým súvisí širšia miera ochrany pred neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv. Toto postavenie žalobcu ako súkromnej osoby však bolo relativizované mimoriadnou závažnosťou témy, a preto pokiaľ ide o informovanie o jeho prepojení na neznámu cyperskú schrádkovú spoločnosť, ktorá mala mať zisk vyplácaný z verejných finančných zdrojov za prenájom priestorov štátu, bol povinný znášať vyššiu mieru tolerancie. Žalobca tak bol povinný strpieť vyššiu mieru záujmu o jeho osobu v súvislosti s informovaním týkajúcim sa jeho účasti na veciach verejného záujmu v podobe poskytovania právnych služieb cyperskej spoločnosti, a musel tiež pripustiť s tým spojené verejné posudzovanie tejto jeho činnosti. Prejavy týkajúce sa verejného záujmu, ktoré sú všeobecne prospešné z hľadiska odhalenia a nápravy nedostatkov disponujú najsilnejšou prezumpciou ochrany, a preto v súvislosti s výkonom advokátskej činnosti musel žalobca zniesť oprávnený záujem verejnosti na informácie.

2. 4. Následne odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania správne ustálil, že žalobca bol v infografike dostatočne identifikovaný uvedením mena a priezviska a v spojení s menom A., s ktorým vykonával advokáciu, bolo nepochybné zrejmé, že ide o osobu žalobcu - teda o advokáta O. hoci len u tej časti čitateľov, ktorí sami disponovali informáciou o tom, že žalobca ako advokát vykonáva advokáciu spolu s A.. Odvolací súd sa taktiež stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že údaj o žalobcovi bol v infografike s názvom „Vzájomné prepojenie firiem“ podaný pravdu skresľujúcim spôsobom, a na základe šípkami označeného prepojenia mohla táto grafická informácia u čitateľa vyvolať mylnú predstavu o prepojení žalobcu na cyperské firmy J. a R., a tým aj o jeho účasti (cez spleť týchto firiem) na kauze prenájmu priestorov. Pokiaľ teda absenteje v

súvislosti s menom žalobcu informácia o konkrétnom (skutočnom) prepojení žalobcu na cyperské firmy, ide o neúplnú informáciu, podanú pravdu skresľujúcim spôsobom. Takýmto nepresným podaním grafickej informácie sa vytvoril priestor pre nejasnosti, dohady a špekulácie o skutočnej participácii žalobcu na činnosti neznámych cyperských firiem a o jeho zainteresovanosti do celej kauzy cez tieto cyperské firmy. Pokiaľ však ide o čitateľov, ktorí nevedeli, že ide o osobu žalobcu, pretože nemali vedomosť o tom, že je advokát, pre nich zostala táto informácia o prepojení nejasná, bez konkrétnej výpovednej hodnoty, a to i vzhľadom na to, že osoba z infografiky pod týmto menom sa v samotnom článku neuvádzala. Táto časť čitateľov nevedela, že žalobca je advokát, bez tejto informácie žalobcu nemohli stotožniť s osobou JN., a preto nemali dôvod, aby sa ňou nejako bližšie zaoberali a riešili význam jeho účasti (pre nich neznámej osoby) na kauze. U tej časti čitateľov, ktorý O. stotožnili s osobou žalobcu na základe ich vedomosti, že žalobca je advokát vykonávajúci advokáciu s A., sa vytvoril priestor pre pochybnosti o tom, právne služby akého druhu žalobca uvedeným spoločnostiam poskytoval, resp. aký je skutočný dôvod jeho účasti na danom prepojení, a tým aj na celej kauze. Z pohľadu týchto čitateľov síce išlo o zavádzajúcu informáciu, pokiaľ však mali skutočný záujem vytvoriť si vlastný objektívny úsudok, mali k dispozícii sprievodný článok, z ktorého nevyplyvala účasť žalobcu na kauze, resp. na činnosti cyperských firiem súvisiacej s kauzou. Sprievodný článok sa týkal neznámych (pochybných) cyperských firiem, meno žalobcu v článku uvedené nebolo, čím sa čitateľom výrazne zúžil priestor pre vytvorenie si negatívneho úsudku o žalobcovi. Informácia o prepojení žalobcu na cyperské schránkové firmy tak bola pre časť čitateľov podaná pravdu skresľujúcim spôsobom, keď bola vo svojej podstate pravdivá, nakoľko prepojenie žalobcu na jednu z firiem (R.) skutočne existovalo, avšak bez bližšej konkretizácie tohto prepojenia, mala táto neúplná grafická informácia za následok vytvorenie skresleného úsudku čitateľa o skutočnom dôvode účasti žalobcu na danom prepojení. Žalovaný tvrdil, že v tom čase neboli jasné prepojenia medzi spoločnosťami v Slovenskej republike a na Cypre, a ani finančné toky či personálne prepojenia medzi týmito spoločnosťami, napriek tomu do tejto neprehľadnej spleti firiem začlenil aj žalobcu bez uvedenia, v tom čase mu však známej formy účasti žalobcu v podobe právneho zastupovania jednej z cyperských spoločností. Žalovaný tak na jednej strane tvrdil, že nemal dostatok informácii o vzájomných prepojeniach, na druhej strane do spleti začlenil žalobcu, o konkrétnom prepojení ktorého mal presnú informáciu, ktorú opomenul uviesť, v dôsledku čoho sa stalo aj prepojenie žalobcu na cyperské schránkové firmy a tým aj na kauzu nejasné, zavádzajúce a pochybné. Žalobca sa preto oprávnenne cítil byť dotknutý uverejnením tohto jeho nejasného prepojenia na neznáme cyperské spoločnosti spájané s verejnosťou značne negatívne vnímanou kauzou.

2. 5. Ďalej odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie pri svojich úvahách dal dôraz na výraz „prepojenie“ použitý v názve infografiky „Vzájomné prepojenie firiem“, na základe čoho dospel k záveru o existencii takého údaju v infografike, že žalobca je spojený s politickou stranou. Dôsledne však nezohľadnil, že obsahom infografiky podľa jej názvu bolo výlučne prepojenie „firiem“. Len na základe výrazu „prepojenie“ použitého v názve infografiky nemožno vyvodiť, že ňou bol uverejnený aj údaj o prepojení žalobcu s politickou stranou. Konkrétny údaj o vzájomnom prepojení osoby O. s politickou stranou, ktorý vyvodil súd prvej inštancie z infografiky, sa v nej nenachádzal, a nemožno ho vyvodiť ani z názvu infografiky „Vzájomné prepojenie firiem“. Ani modrá farba šípok použitá v infografike s menom žalobcu nebola spôsobilá vyvolať u bežného (priemerného, rozumne uvažujúceho) čitateľa dojem, že žalobca je priamo napojený na štruktúry politickej strany S.. Záver o prepojení žalobcu na politickú stranu nevyvodil z farby šípok ani súd prvej inštancie. Umiestnenie loga politickej strany S. (v pravom hornom rohu) malo v infografike samostatný význam, bolo súčasťou fotografie budovy, ktorej sa kauza prenájmu týkala a preto mohlo byť len zdrojom takej informácie, že kauza prenájmu budovy na fotografii sa týkala tejto politickej strany, čomu nasvedčujú aj doplňujúce informácie pod grafom označené ako „Podobnosti kauzy S. s prenájomom budovy ...“ a vyplýva z nich prepojenosť víťaznej firmy E. na S. cez funkcionára strany. Napokon ani súd prvej inštancie nevyvodil údaj o prepojení žalobcu s politickou stranou z umiestnenia mena žalobcu v poli v tesnej blízkosti loga S..

2. 6. Podľa názoru odvolacieho súdu zo spornej infografiky nemohol bežný čitateľ nadobudnúť ani taký dojem, že žalobca je riadiacou osobou celého systému majetkového a osobného prepojenia firiem. Zostavenie grafu nemalo pyramídový charakter, a preto nebolo spôsobilé u čitateľa vyvolať zdanie, že meno žalobcu je umiestnené na vrchole pyramídy. Takýto záver napokon nezaujal ani súd prvej inštancie. V infografike sa nenachádzal ani údaj o tom, že žalobca sa podieľal na priebehu kauzy, a taký

záver, že došlo k priamemu spojeniu osoby žalobcu s realizáciou nájmu nevyvodil ani súd prvej inštancie z umiestnenia jeho mena v bezprostrednej blízkosti budovy, v ktorej sa mal prenájom realizovať. Fotografia budovy mala poskytnúť informáciu o konkrétnej budove, ktorej sa kauza týkala, a nie informáciu o prepojení žalobcu s kauzou prenájmu priestorov tejto budovy.

2. 7. Odvolací súd zdôraznil, že súd prvej inštancie správne poukázal na to, že infografiku treba posudzovať ako celok so zreteľom na žalovaným sledovaný zámer a nie je možné vychádzať len z izolovaných údajov od ostatného obsahu. Správne dôvodil, že žalobca je spájaný s činnosťou firiem uvedených v infografike. Preto sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že prezentovaná informácia o prepojení žalobcu na cyperské firmy nebola skutkovo riadne podložená, keď neboli prezentované rozhodujúce fakty, aby si čitateľ vytvoril záver o dôvode účasti žalobcu v danom prepojení, ku infografike neboli podané žiadne doplňujúce informácie a uvedením skreslenej informácie žalovaný podsúval čitateľovi záver o spojení žalobcu, ako osoby označenej O., s firmami zúčastnenými určitým spôsobom na kauze prenájmu nebytových priestorov, čím celkové vyznenie infografiky mohlo vyvolať pochybnosti o solídnosti žalobcu a o jeho korektnom správaní. Súd prvej inštancie dospel k správne názoru, že z infografiky jasne nevyplyvala informácia, že žalobca vystupoval len ako právny zástupca jednej zo spoločností (R.), v dôsledku čoho bola informácia o žalobcovi - jeho prepojenie na spleť, podaná skreslene, čím došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, do jeho občianskej cti a povesti. Odvolací súd dospel zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že sporná infografika bola objektívne spôsobilá zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu, privodiť mu ujmu na jeho profesijnej cti a vážnosti a bola tak objektívne spôsobilá negatívne ovplyvniť jeho spoločenské hodnotenie, znevažiť jeho postavenie a spochybniť jeho dôveryhodnosť a spoľahlivosť pri výkone advokátskej činnosti. Všetky zákonné predpoklady pre poskytnutie nepeňažnej satisfakcie na reparovanie vzniknutej ujmy tak boli splnené. Následne však odvolací súd uviedol, že nie každé podanie skreslenej informácie zakladá neoprávnený zásah do osobnostných práv, nakoľko zodpovednosť za neoprávnený zásah predpokladá existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi zásahom a porušením osobnostnej sféry. Žalovaný preto musí znášať zodpovednosť za tie negatívne následky v osobnostnej sfére žalobcu, ktoré boli vyvolané uverejnením nejasného prepojenia žalobcu na cyperské spoločnosti. Z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti však žalovaný nezodpovedá za ujmu v súkromnom a profesijnom živote žalobcu (narušenie jeho vzťahov k tretím osobám) spôsobenú uverejnením pravdivej informácie o prepojení žalobcu na cyperské spoločnosti, a nezodpovedá ani za negatívne dôsledky vyvolané informáciou, že žalobca zastupoval ako klientov pochybné (negatívne vnímané) cyperské spoločnosti, odkrytie pozadia ktorých sa stalo v súvislosti s kauzou predmetom verejného záujmu. Žalovaný nemôže niesť zodpovedať ani za následky, ktoré vznikli tým, že tretie osoby vyvodili z infografiky informáciu, že žalobca je napojený na politickú stranu a je priamo spojený s kauzou prenájmu. Žalovanému totiž nemožno pripisovať zodpovednosť za to, že tieto osoby buď nedbalo vyhodnotili obsah infografiky na základe jej názvu o vzájomnom prepojení firiem tak, že ide aj o informáciu o prepojení žalobcu na politickú stranu a kauzu, alebo za to, že si tieto osoby neprečítali sprievodný článok a informácie pod infografikou, z ktorých bolo zrejmé, že ide o kauzu politickej strany, pretože osoba žalobcu nebola nikde spomínaná v súvislosti s kauzou či politickou stranou.

2. 8. Podľa názoru odvolacieho súdu však súd prvej inštancie však pochybil, pokiaľ pri svojich záveroch nepovažoval za relevantnú skutočnosť, že žalovaný túto neúplne podanú informáciu dodatočne doplnil (spresnil), keď uverejnil taký vysvetľujúci údaj k menu žalobcu, že ide o právneho zástupcu firiem a zároveň sa žalobcovi za nepresnosti ospravedlnil. Podľa názoru odvolacieho súdu uverejnením opravy v denníku Pravda dňa 11. mája 2011 došlo k odstráneniu protiprávneho stavu vzniknutého neoprávneným zásahom do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Žalobcovi bolo súčasne poskytnuté primerané zadosťučinenie v podobe ospravedlnenia za uverejnené nepresnosti, ktoré považuje odvolací súd za dostatočne účinný a efektívny prostriedok na zmiernenie a vyvážanie vzniknutej ujmy. Účelom satisfakcie je poskytnúť primerané zadosťučinenie a tak do určitej miery účinne vyvážiť a zmierniť nepriaznivé následky neoprávneného zásahu. Jej priznanie však predpokladá, že k reparácii zásahu doposiaľ nedošlo - predovšetkým preto, že pôvodca zásahu doposiaľ sám dobrovoľne neposkytol príslušné zadosťučinenie, alebo preto, že poskytnuté zadosťučinenie plne nezodpovedalo miere zásahu. Spôsob, resp. prostriedok neoprávneného zásahu má význam pre určenie formy primeraného zadosťučinenia. Jedným z prostriedkov ochrany proti neoprávneným zásahom do osobnostnej sféry je priznanie morálnej satisfakcie vo forme ospravedlnenia, ktoré musí byť primerané vzhľadom na

jednotlivé okolnosti zásahu, t.j. intenzitu, povahu, spôsob vykonania zásahu, charakter a dôležitosť dotknutej hodnoty, dobu trvania zásahu a jeho teritoriálny dopad a s tým súvisiacu šírku ohlasu, rozsah ujmy a závažnosť jej dopadu na postavenie a uplatnenie dotknutej osoby v spoločnosti. Morálne zadost'učinenie musí byť účinné, primerané svojím obsahom aj formou následkom zásahu, vyvážené, zodpovedajúce potrebám a sledovanému účelu tohto právneho inštitútu. Odvolací súd preto dospel k záveru, že v danom prípade možno považovať za dostačujúce žalovaným poskytnuté ospravedlnenie za uverejnenie nepresne podanej informácie o prepojení žalobcu na cyperské spoločnosti. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň uviedol, že žalobca vo vzťahu k predmetnej oprave nedôvodne namietal, že z informácie o takom jeho prepojení na cyperské spoločnosti, že ide o ich právneho zástupcu, je naďalej nejasné ohľadom toho, v akých veciach mal spoločnosti zastupovať, nakoľko bežný čitateľ vnímal túto správu ako opätovnú informáciu o jeho prepojení na cyperské firmy, resp. s ich činnosťou, ktorá bola vykreslená negatívne. Podľa názoru odvolacieho súdu uverejnená oprava bez bližšieho konkretizovania právnych vecí, v ktorých žalobca cyperskú spoločnosť zastupoval, nebola spôsobilá vyvolať u čitateľa dojem, že išlo o zastupovanie cyperských spoločností pri právnych úkonoch týkajúcich sa kauzy prenájmu priestorov, nakoľko čitateľovi muselo byť jasné (prínajmenšom z obsahu celej dvojstrany), že v tejto kauze išlo o činnosť spoločnosti E., ktorá uzatvorila nájomnú zmluvu s Daňovým úradom Košice. Cyperské firmy, ktoré žalobca zastupoval spolu s O., sa na kauze prenájmu priamo nezúčastnili (tým, že by uzavreli nájomnú zmluvu), ale v nej vystupovali nepriamo tým, že mali prostredníctvom spoločnosti E. participovať na zisku z prenájmu vyplácaného z verejných finančných prostriedkov. Odvolací súd považoval za potrebné poznamenať i to, že žalobca sa priznania ospravedlnenia nedovoľával v súvislosti s neuverejnením informácie, že cyperskú spoločnosť zastupoval ako právny zástupca v korporátnych veciach, ale žiadal ho priznať za uverejnenie nepravdivej informácie o jeho prepojení na cyperské spoločnosti v spojitosti s predmetnou kauzou, čo však nezodpovedá neoprávnenému zásahu vyvolanému podaním neúplnej (nejasnej) informácie o jeho prepojení na cyperské spoločnosti. Pokiaľ žalobca v žalobe namietal, že jeho meno nebolo uvedené v textovej časti, čím nebolo zrozumiteľne vysvetlené, ako má čitateľ grafickú časť článku vnímať, tak v tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že žalovaným bola vykonaná oprava v súlade s touto jeho výhradou. Žalovaným dobrovoľne poskytnuté morálne zadost'učinenie vo forme ospravedlnenia je adekvátne čo do obsahu a vzhľadom na charakter, intenzitu, rozsah neoprávneného zásahu a šírku jeho ohlasu, je primerané a spôsobilé účinne vyvážiť následky neoprávneného zásahu, a preto postačuje na eliminovanie ujmy vzniknutej na osobnostných právach žalobcu a môže tak efektívne naplniť svoju reparačnú funkciu. V tejto súvislosti odvolací súd prihliadol i na skutočnosť, že hoci mal zásah širokú publicitu, ako bolo konštatované aj súdom prvej inštancie, táto závažnosť bola eliminovaná dĺžkou doby trvania neoprávneného zásahu. Žalobca žiadal o uverejnenie opravy a odpovede listom zo dňa 27. apríla 2011, doručeným žalovanému dňa 03. mája 2011, a bezprostredne na to dňa 11. mája 2011 žalovaný uverejnil spresňujúcu informáciu o skutočnom dôvode účasti žalobcu na prepojení cyperských firiem spolu s ospravedlnením. Postoj žalovaného nemožno považovať za ľahostajný, keď okamžite na vzniknutú nepresnosť reagoval uverejnením úplnej (spresňujúcej) informácie, čím prejavil aj svoj záujem na objektívnom informovaní. Motívom žalovaného nebolo zamlčanie informácie poškodiť, zdiskreditovať, dehonestovať, znevažovať, ponížiť, škandalizovať či uraziť žalobcu v snahe o vyvolanie senzácie. Osoba žalobcu nebola primárnym záujmom článku či infografiky, a preto podľa názoru odvolacieho súdu nemožno dospieť ani k záveru, že by prvoradým a jediným zámerom žalovaného bol komerčný cieľ-snaha o dosiahnutie zvýšenia odbytu na úkor práv a oprávnených záujmov žalobcu.

2. 9. Odvolací súd pri svojom závere o účinnom eliminovaní následkov zásahu uverejneným ospravedlnením vzal na zreteľ aj prístup autorky pri príprave infografiky, ktorá pri zisťovaní pozadia neznámych cyperských firiem vychádzala z relevantných a oficiálne dostupných zdrojov (zbierka listín a obchodný register), zohľadnil aj skutočnosť, že žalobca bol identifikovaný len v obmedzenom rozsahu, teda len v spojení s menom osoby advokáta, s ktorým vykonával advokátsku činnosť, čomu zodpovedá aj nižšia intenzita zásahu a menší rozsah nepriaznivých následkov (nie každý čitateľ totiž žalobcu identifikoval). Prihliadol tiež na to, že nešlo o nepravdivú informáciu a že jej nepresnosť bola spôsobená nedbalým (nie úmyselným) prístupom autorky. Intenzita zásahu bola znížená aj tým, že informácia sa netýkala súkromného života žalobcu. Prihliadol i na to, že chýbajúca informácia v infografike o konkrétnom prepojení bola do určitej miery vyvážená obsahom sprievodného článku a informáciami pod ňou. Vzhľadom na uvedené nebolo možné presvedčivo dospieť k záveru, že by zásah zo strany

žalovaného predstavoval svojou intenzitou hrubý exces. Ospravedlnenie bolo dostatočným zadosťučinením z hľadiska následkov vzniknutých uverejnením nepresnej informácie, a následky, ktoré vyvolal fakt, že žalobca zastupoval ako klienta zahraničnú obchodnú spoločnosť, ktorá bola verejnosťou negatívne vnímaná, nemožno pričítať zodpovednosti žalovaného. Žalobca sa podanou žalobou domáhal odstránenia článku „Cyperská spleť firiem” z archívu článkov na internetovej stránke denníka Pravda. Žalobca však nepožadoval priznanie ospravedlnenia za samotný text článku uverejnený na internetovej stránke, článok sa ho netýkal, nebolo v ňom uvedené jeho meno, nenamietal, že by týmto článkom žalovaný zasiahol do jeho osobnostných práv. Bol to práve článok, ktorý zásah vyvolaný infografikou zmiernil tým, že eliminoval možnosť pre vytvorenie si negatívneho úsudku o podiele (pochybnej účasti) žalobcu na nekalej činnosti cyperských firiem vzhľadom na to, že žalobca nebol v článku spomínaný v súvislosti so spleťou cyperských firiem. Odstránenie článku, ktorým nebolo neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu, by predstavovalo neprimeraný zásah do práv žalovaného na slobodu prejavu a do práva verejnosti na informácie.

2. 10. K odvolacím námietkam žalobcu, ktorými odôvodňoval svoj nárok na priznanie požadovaného ospravedlnenia za uverejnenie nepravdivej grafickej informácie v texte článku „Cyperská spleť firiem” odvolací súd považoval za potrebné dodať, že informáciu o prepojení žalobcu na cyperské spoločnosti nemožno považovať za nepravdivú, nakoľko ide o neúplnú, teda pravdu skresľujúcu, informáciu. Za uverejnenie nepresnej (neúplnej) informácie o konkrétnom spôsobe prepojenia žalobcu na cyperské spoločnosti sa žalovaný žalobcovi ospravedlnil. Žalobca ním naformulovaným znením ospravedlnenia sleduje popretie samotného faktu o jeho prepojení s cyperskými spoločnosťami. Žalobcovi však neprináleží ospravedlnenie za uverejnenie samotnej informácie o jeho prepojení na cyperské spoločnosti. Žalobcom požadované ospravedlnenie tak nemožno považovať čo do obsahu za primerané, nakoľko zodpovedajúcim spôsobom nereaguje na ujmu spôsobenú žalobcovi na jeho osobnostných právach uverejnením neúplnej informácie.

2. 11. S poukazom na vyššie uvedené závery považoval odvolací súd námietky žalovaného v odvolaní za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý ho založil na právnych záveroch, ktoré nezodpovedajú správne právnemu posúdeniu veci, podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol.

2. 12. O nároku na náhradu trov celého konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 2 v spojení s 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) a žalovanému, ktorý mal v konaní úspech, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. 1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom žiadal, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. 2. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ a c/.

3. 3. V odôvodnení dovolania namietal, že odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia vo vzťahu k zamietnutiu jeho žaloby znemožnil realizáciu jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, a taktiež to, že odvolací súd „nesprávne právne posúdil otázku, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a zároveň otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola doposiaľ riešená.“ Mal za to, že „odvolací súd žalobu v časti poskytnutia primeraného zadosťučinenia (morálneho ale aj finančného) celkom arbitrárne a svojvoľne zamietol, pričom pri posúdení oboch foriem uplatňovanej satisfakcie vec nesprávne právne posúdil.“ Ďalej uviedol, že odvolací súd nesprávne právne uzavrel a zásadne pochybil pri vyhodnotení zodpovednosti žalovaného za nepresné, skreslené a nepravdivé informácie uvedené v infografike a napriek tomu, že v bode 32 odôvodnenia rozhodnutia konštatoval, že infografika zasahuje do práv žalobcu na ochranu osobnosti, tak v bode 33 a 34 uviedol, že žalovaný nezodpovedá za negatívne dôsledky vyvolané uverejnením pravdivej informácie, na základe čoho mal dovolateľ za to, že rozhodnutie je vnútorne protirečivé, nelogické a arbitrárne, nesplňajúce limity na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako atribútu pre zabezpečenie práva na spravodlivý súdny proces. Otázkou závažného právneho významu, ktorá podľa názoru dovolateľa nebola v judikatúre dovolacieho súdu doposiaľ riešená, je „či v prípade ak infografika nebola v texte inkriminovaného článku nijako vysvetlená alebo korigovaná, zaťažuje žalovaného objektívna zodpovednosť za to, že priemerný recipient si infografiku vyloží tak, že žalobca sa

na uvedenej kauze prenájmu daňového riaditeľstva aktívne podieľal, kauzu riadil, stál za spoločnosťami, ktoré v kauze aktívne vystupovali a je majetkovo alebo personálne prepojený na účastníkov kauzy a na politickú stranu S. Mal za to, že odvolací súd posúdil vec zjavne právne nesprávne tým, že bez existencie oprávneného dôvodu zbavil žalovaného zodpovednosti za obsah uvádzania nepravdivých informácií. Ďalej namietal, že odvolací súd vec posúdil právne nesprávne i v tom, keď opravu článku uskutočnenú žalovaným považoval za dostatočnú satisfakciu, nakoľko z hľadiska jej formy nebola primeraná a z hľadiska obsahu ani spôsobilá zmierniť alebo eliminovať spôsobené následky v jeho osobnostnej sfére. Mal za to, že požadovať ospravedlnenie za spájanie jeho mena s cyperskými spoločnosťami a politickou stranou v súvislosti s predmetnou kauzou je plne legitímnym a proporcionálnym prostriedkom ochrany jeho osobnostných práv, a ak odvolací súd dospel k opačnému záveru, ide o nesprávne právne posúdenie tohto nároku. Poukázal i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v zbierke rozhodnutí ako R 45/2000 argumentujúc tým, že vo vzťahu k zamietnutiu jeho nároku na poskytnutie finančnej satisfakcie sa odvolací súd s predmetnou „konštantou judikatúrou neriadil a ani neuviedol dôvody osobitého zreteľa, prečo v prejednávanej veci nebude aplikovať závery aplikačnej praxe dovolacieho súdu“. V súvislosti s rozhodnutím dovolacieho súdu o zamietnutí ním uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy namietal, že i v tomto prípade došlo zo strany dovolacieho súdu k nesprávnemu právnemu posúdeniu opodstatnenosti tohto nároku, „nakoľko v napadnutom rozhodnutí svojvoľne a arbitrárne výšku nemajetkovej ujmy nepriznal a neprihliadol na závažné okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práv žalobcu zo strany žalovaného a na závažnosť vzniknutej ujmy“. V závere dovolania uviedol, že odvolací súd mal správne právne vec posúdiť tak, že je nevyhnutné dať prednosť ochrane jeho osobnostných práv pred slobodou prejavu žalovaného a priznať mu požadované primerané morálne aj finančné zadost'učinenie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, podané dovolanie neobsahuje nové alebo relevantné skutočnosti odôvodňujúce podanie dovolania, jeho dôvodnosť alebo splnenie podmienok pre podanie dovolania podľa § 419 a nasl. CSP. V prejednávanej veci z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobcovi bolo nesprávnym procesným postupom znemožnené aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Mal za to, že článok v čase jeho uverejnenia nebol objektívne spôsobilý svojím obsahom vyvolať zásah do osobnostnej sféry žalobcu a poukazujúc na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. 104/2017-41 považoval za nadbytočné sa podrobne zaoberať tvrdeniami žalobcu uvedenými v dovolaní, nakoľko predstavujú len jeho polemiku s rozhodnutiami súdu prvej inštancie a dovolacieho súdu a to bez toho, aby mali svoj základ v obsahu žalovaného článku alebo obsahu vykonaného dokazovania. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol alebo ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, avšak nie je dôvodné.

6. Z obsahu dovolania (vychádzajúc z článku 11 ods. 1 Základných princípov CSP a ustanovenia § 124 ods. 1 CSP) vyplýva, že žalobca vyvodil prípustnosť dovolania (i) z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva

na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018), teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018, 1 VCdo 2/2017). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. 1. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v súvislosti s uplatnením prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietal ohľadom zamietnutiu jeho nároku na poskytnutie finančnej satisfakcie nedostatočnú odôvodnenosť a arbitrárnosť rozhodnutia.

Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu však nedáva podklad pre konštatovanie opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, zhrnul podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty sporových strán, pričom veľmi podrobným, jasným, zrozumiteľným a logickým spôsobom vysvetlil konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcu dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobca preto neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam (II. ÚS 78/05). Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že

dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

10. Z uvedeného vyplýva, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by dovolateľovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a preto dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalovaného uplatnené podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nie je dôvodné.

11. Ako už bolo konštatované, v danom prípade dovolateľ vyvodil prípustnosť podaného dovolania (i) z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, b/ ktorá v rozhodovacej praxi ešte nebola vyriešená, c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Pre všetky procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku v dovolaní zadefinuje a špecifikuje. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

13. Právnou úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu. Účelom ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky a prispieť k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP má za cieľ dosiahnutie jednoty v rozhodovaní dovolacích senátov.

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP má tiež osobitný význam korelačný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou odvolacieho súdu“. Najvyšší súd už v niektorých rozhodnutiach uviedol, že „ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovaně vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali“ (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017 a tiež 6 Cdo 129/2017).

15. 1. Relevantnou právnou otázkou v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená.

15. 2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Ide teda o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, ale v jej riešení senátmi odvolacieho súdu sa prezentuje nejednotnosť (právne názory senátov odvolacieho súdu sa pri jej riešení neustálili a nezjednotlili) brániaca vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. V prípade, ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou)

povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne. V rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 najvyšší súd doslovne uviedol, že v takom prípade je dovolateľ „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“.

16. Pokiaľ dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, tak v tejto súvislosti musí dovolací súd konštatovať, že prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia riadne nešpecifikoval v zmysle požiadaviek uvedených v odseku 15. 1. tohto odôvodnenia. Pokiaľ v súvislosti s týmto dovolacím dôvodom považoval za zásadnú právnu otázku od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu to, „či v prípade ak infografika nebola v texte inkriminovaného článku nijako vysvetlená alebo korigovaná, zaťažuje žalovaného objektívna zodpovednosť za to, že priemerný recipient si infografiku vyloží tak, že žalobca sa na uvedenej kauze prenájmu daňového riaditeľstva aktívne podieľal, kauzu riadil, stál za spoločnosťami, ktoré v kauze aktívne vystupovali a je majetkovo alebo personálne prepojený na účastníkov kauzy a na politickú stranu S.“, tak v tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že sa nejedná o právnu otázku, ale vo svojej podstate o vymedzenie (špecifikovanie) konkrétnych skutkových aspektov v inak klasickom (štandardnom) spore o ochranu osobnosti. V prípade, ak by dovolací súd takto formulovanú otázku považoval za relevantnú právnu otázku v zmysle ustanovenia § 421 CSP, tak de facto v každom spore o ochranu osobnosti by vzhľadom na skutkovú osobitosť a odlišnosť týchto sporov musel považovať za spor, v ktorom je potrebné riešiť otázku zásadného právneho významu, čo je samozrejme nelogické a v zásade absurdné.

17. Pokiaľ dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval (i) poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, tak i v tejto súvislosti musí dovolací súd konštatovať, že prípustnosť dovolania (i) podľa tohto ustanovenia riadne nešpecifikoval v zmysle požiadaviek uvedených v odseku 15. 2. tohto odôvodnenia, pretože nešpecifikoval konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iný/é právne názor/y). Dovolateľ uvedenú procesnú povinnosť rozhodne nespĺnil tým, že de facto poukázal na jediné rozhodnutie dovolacieho súdu publikované v zbierke rozhodnutí ako R 45/2000 (ktoré sa mimochodom týkalo úplne odlišných skutkových okolností - k zásahu do osobnostných práv malo dôjsť televíznym vysielaním a tvrdením trestnej činnosti, ktorá nebola preukázaná právoplatným rozsudkom), bez toho, aby špecifikoval ďalšie rozhodnutia, v ktorých dovolací súd rozhodoval rozdielne. Dovolací súd v tejto súvislosti pre úplnosť uvádza, že ak dovolateľ v dovolaní poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, tak to nie je z hľadiska tohto dovolacieho dôvodu relevantné, pretože rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Českej republiky nie je možno považovať za rozhodovanie prax dovolacieho súdu.

18. Z uvedeného vyplýva, že dovolanie žalobcu bolo v celom rozsahu nedôvodné a preto ho dovolací súd podľa ustanovenia § 448 CSP zamietol.

19. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný a preto mu dovolací súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.